

Förvaltningen
Irma Aalto

Kommunstyrelsen

irma.aalto@enkoping.se

Riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar:

1. att remittera riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet KS2023/151 till upplevelsenämnden, utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och vård- och omsorgsnämnden för yttrande, enligt bilaga 1.
2. att remissvar ska ha inkommit till kommunledningsförvaltning senast den 2023-09-30

Ärendet

Bakgrund

I minoritetslagens 2009:724 revidering 2019 förstärktes minoriteters rättigheter och myndigheternas skyldigheter. Enligt lagens 5 b § ska kommuner och regioner anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete. Detta gäller samtliga fem nationella minoriteter och samtliga svenska kommuner.

Enköping ingår sedan 2013 i det finska förvaltningsområdet vilket ger särskilda rättigheter för sverigefinnarna i kommunen.

Syftet med riktlinjer för kommunens minoritetspolitiska arbete, med särskild fokus på det finska förvaltningsområdet, är att öka kunskapen om minoritetslagstiftningen bland tjänstepersoner och förtroendevalda samt att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan berörda nämnder.

Ärendets beredning

Riktlinjer för minoritetspolitiska arbetet har beretts i kommunledningsförvaltningen.

Under beredningen har dialog om innehållet förts med utbildningsförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen. Den specifika delen i riktlinjerna som gäller kommunens roll som förvaltningsområde för finska har diskuterats i kommunala finska samrådet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen anser att ett kommunövergripande vägledande styrdokument med riktlinjer och mål tydliggör dels vad minoritetslagstiftningen kräver och dels vilken ambitionsnivå kommunen väljer för att inkludera de nationella minoriteterna och främja deras rättigheter.

Utbildningsförvaltning har i dialogen haft synpunkter kring riktlinjer och mål gällande det finska förvaltningsområdet. Kommunledningsförvaltningens bedömning av synpunkterna anges nedan.

Utbildningsförvaltningen redogör att de under hösten 2021 genomfört en genomlysning av dåvarande nuläge och konsekvens för genomförande av modersmålsundervisning inom förskoleklasser. Resultatet av den blev att alla modersmål ska inkluderas dvs likvärdig undervisning för alla elever med annat modersmål än svenska enligt läroplan i förskoleklass. Detta utifrån att ingen lagtext stödjer rätten till särställning för finska inom förskoleklass.

Kommunledningsförvaltningen har i detta fall tagit hänsyn till minoritetens önskan om kontinuitet i språkutveckling som kommunala finska samrådet länge har försökt lyfta fram. I förskoleklass har barn inte automatiskt rätt till finskundervisning såsom utbildningsförvaltningen påpekar, men även där ska utvecklingen av finskan främjas. Undervisning i finska kan erbjudas på frivillig basis såsom många andra förvaltningskommuner gör. Att Enköping ingår i finska förvaltningsområdet bör garantera en särställning för finskan.

Utbildningsförvaltningen berättar även att de inte har fått ansökningar för modersmålsstöd i förskolan och mycket få elever påbörjade modersmålsundervisningen i finska i årskurs 1 förra året.

Kommunledningsförvaltningen bedömer att bristen av ansökningar kan bero på bristande kunskap bland allmänheten om nationella minoriteters rättigheter.

Ekonomiska konsekvenser

I och med att riktlinjerna föreslår att den nationella minoriteten sverigefinnar ges möjlighet att få undervisning i finska i förskoleklass samt möjlighet för barn i förskolor utan finsk avdelning att få regelbunden modersmålsstöd/modersmålsundervisning i finska kanhända att kommunen på sikt behöver anställa en eller flera modersmåls lärare.

Räknar vi med att kommunen behöver anställa en till modersmåls lärare blir de ekonomiska konsekvenserna utökade lönekostnader för cirka 460 000 kr per år.

Sociala och miljömässiga konsekvenser

De sociala konsekvenserna av dessa riktlinjer är att nationella minoriteterna i Enköping får sina lagstadgade rättigheter tillgodosedda och kan känna sig inkluderade.

Riktlinjerna innebär inga miljömässiga konsekvenser.

Beslutsunderlag

Förslag på Mål och riktlinjer minoritetspolitiska arbetet

Åsa Olsson
Kansli/Utredningschef
Enköpings kommun

Irma Aalto
Samordnare finskt förvaltningsområde
Enköpings kommun

Beslutet skickas till:

Myndighet/nämnd/namn, för åtgärd

Myndighet/nämnd/namn, för kännedom